

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Архітектура та містобудування

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування

галузь знань 19 Архітектура та будівництво

кваліфікація Доктор філософії з архітектури та містобудування

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Головуючий на засіданні Вченої ради

Володимир БУГАЙ
(протокол № ____ від _____ 2022 р.)

**Освітньо-наукова програма вводиться
в дію з 1 вересня 2022 року**

**Заступник ректора (перший проректор)
з науково-педагогічної роботи**

Володимир БУГАЙ
(наказ _____ від _____ 2022 р.)

Харків 2022

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Архітектура та містобудування» з підготовки фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування, галузь знань 19 Архітектура та будівництво, розроблена робочою групою у складі:

Гарант освітньої програми:

Блінова Марія Юріївна

д-р архітектури, доцент, професор кафедри дизайну архітектурного середовища, Харківський національний університет будівництва та архітектури.

Члени робочої групи:

Ремізова Олена Ігорівна

д-р архітектури, професор, професор кафедри основ архітектури, Харківський національний університет будівництва та архітектури

Миرونенко Віктор Павлович

д-р архітектури, професор, завідувач кафедри дизайну архітектурного середовища, Харківський національний університет будівництва та архітектури

Буряк Олександр Петрович

д-р архітектури, професор, завідувач кафедри основ архітектури, Харківський національний університет будівництва та архітектури

Черкасова Катерина Тимофіївна

д-р архітектури, професор, завідувач кафедри реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів, Харківський національний університет будівництва та архітектури

Фоменко Оксана Олексіївна

д-р архітектури, професор, завідувач кафедри інформаційних технологій дизайну архітектурного середовища, Харківський національний університет будівництва та архітектури

Дубинський Володимир Петрович

доктор архітектури, професор, завідувач кафедри архітектурного проектування, Харківський національний університет будівництва та архітектури

Мілева Ірина Володимирівна

канд. філологічних наук, доцент кафедри української мови та мовної підготовки іноземних громадян, Харківський національний університет будівництва та архітектури

Нагорний Павло Анатолійович

канд. архітектури, головний інженер ТОВ «Найс-Проект», роботодавець

Поліванова Тетяна Олексіївна

директор департаменту містобудівництва та архітектури, головний архітектор міста Харкова, роботодавець

Руденко Аліна Олександрівна

аспірантка, Харківський національний університет будівництва та архітектури

Освітньо-наукова програма для підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII із змінами, постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» із змінами, від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 347 (далі Ліцензійних умов), від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» із змінами, від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» Із змінами, методичних рекомендацій «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації».

Освітньо-наукова програма визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), необхідний для здобуття освітньо-наукового рівня доктор філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Зміни до освітньо-наукової програми «Архітектура та містобудування», затвердженої рішенням вченої ради від 23 червня 2020 р. (протокол №3), прийняті на засіданні робочої групи від 24.05.2022 протокол №1, враховані шляхом викладення освітньо-наукової програми в новій редакції.

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний університет будівництва та архітектури. Кафедри: основ архітектури; архітектурного проектування; дизайну архітектурного середовища; реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів; містобудування та урбаністики, інноваційних технологій дизайну архітектурного середовища
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Третій (освітньо-науковий) рівень, доктор філософії в галузі архітектури
Офіційна назва освітньої програми	Архітектура та містобудування
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 9 рівень
Передумови	На навчання приймаються особи, які здобули вищу освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
Мови	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	До завершення повного циклу навчання
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://isod.kstuca.kharkov.ua/
2. Мета освітньої програми	
<p>Забезпечити підготовку кадрів вищої кваліфікації зі спеціальності «Архітектура та містобудування», які володіють необхідними компетентностями для здійснення професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачені Національною рамкою кваліфікації. Аспіранти спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» набувають необхідні теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>	

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область
(галузь знань, спеціальність, спеціалізація)

Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальність 191 «Архітектура та містобудування»

Об'єкти вивчення та/або діяльності (феномени, явища або проблеми, які вивчаються): теорія, методологія наукових досліджень, феномени, явища та проблеми архітектурного середовища та містобудівних систем, зокрема під час війни та у післявоєнний період.

Цілі навчання: набуття здобувачами необхідних компетентностей, теоретичних знань, умінь та навичок, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Теоретичний зміст предметної області: теоретичні основи розвитку архітектурного середовища; теорії, концепції, принципи, методології та методи рішення спеціалізованих комплексних завдань у галузі архітектури та містобудування.

Методи, методики та технології:

Теоретичні методи: морфологічний аналіз, системний підхід, порівняльний аналіз, гносеологія, відео-екологія, синергетика, соціальна інженерія, системна динаміка, прогностика, колористика, композиція, методи управління великими масивами даних (Big Data), параметризації, методи імітаційного моделювання, тощо.

Емпіричні методи: контент аналіз, індукція (розробка гіпотез), дедукції (послідовної перевірки гіпотез), натурні дослідження, соціологічні дослідження, експертне оцінювання, методи нейромаркетингу, архітектурного та містобудівного проектування, візуалізації та параметричного моделювання тощо.

Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей архітектурних об'єктів та містобудівних систем різного рівня та походження. А саме: електронна рулетка, графічні засоби, фототех-

	ніка, комп'ютерна техніка та програмні засоби аналізу міського середовища, інструменти візуалізації архітектурних та містобудівних проєктів.
Орієнтація програми	Освітньо-наукова
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Набуття компетентностей, теоретичних знань, умінь та навичок, достатніх для продукування нових ідей і рішень спрямованих на розв'язання сучасних проблем архітектури та містобудування в контексті парадигми сталого розвитку, оволодіння методологією наукової, дослідницько-інноваційної та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Особливості програми	Здобувачі вищої освіти поглиблюють наукову, дослідницько-інноваційну та педагогічну складову професійної діяльності.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до здобутої спеціальності випускник здатний працювати у закладах вищої освіти, науково-дослідних та виробничих установах. Випускники, що освоїли програму доктора філософії можуть виконувати професійну проєктну, проєктно-технологічну, організаційно-управлінську, науково-дослідницьку (інноваційну), навчально-методичну діяльність. Назви професій згідно Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010): 1476 Менеджери з архітектури та будівництва, технічного контролю, аналізу та реклами 2141 Професіонали в галузі архітектури та планування міст 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів
Академічні права	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Роль викладача – фасилітатор в студенто-центрованому освітньому процесі, який застосовує різноманітні форми та методи викладання задля створення позитивного психологічного клімату довіри й підтримки між викладачем і студентами, забезпечення співробітництва у прийнятті рішень між усіма учасниками навчально-виховного процесу, актуалізації мотиваційних ресурсів студентів.

	<p>Методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснювально-ілюстративний метод дозволяє запам'ятовувати та систематизувати отриману інформацію задля набуття знань; - репродуктивний метод – відтворення отриманих на лекціях та під час самостійної і індивідуальної роботи вмінь та навичок; - метод проблемного викладу (Problem-based learning), коли до розгляду пропонуються не окремі факти, а проблемні кейси цілком і час на занятті присвячується обговоренню проблемних питань, розв'язуванню розвивальних вправ, роботі над проектами або активним дискусіям); - евристичний метод допомагає, на основі зіставлення різних підходів, порівняння різних варіантів рішень, сформулювати поле логічних дій; дозволяє опанувати загальні методології проведення наукових досліджень і відтворювати їх на власному прикладі; - дослідницький метод дозволяє самостійно проводити наукове дослідження, виявляти актуальні проблеми в сфері архітектури та містобудування, аналізувати їх, моделювати рішення, робити висновки. Здійснюється під індивідуальним науковим керівництвом, підтримкою і консультуванням науковим керівником. <p>Використання новітньої методики навчання «Flip learning», коли з матеріалом студенти знайомляться вдома, а час на занятті присвячується обговоренню проблемних питань, розв'язанню окремих завдань, роботі над проектами або активним дискусіям.</p>
Оцінювання	<p>Проміжний контроль у формі річного звіту відповідно до індивідуального плану. Державна атестація у формі кваліфікаційних екзаменів з загальної та професійної підготовки. Апробація результатів досліджень на наукових конференціях. Публікація результатів досліджень у фахових наукових виданнях (не менше однієї у виданні, що входять до наукометричної бази Scopus або іншої міжнародної бази, визначеної Науково-методичною радою МОН України). Мультимедійна презентація результатів дисертаційного дослідження на науковому семінарі. Публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в області архітектури та містобудування, що передбачає ретельний аналіз

	<p>та узагальнення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК1. Володіння іноземною мовою на рівні, якого достатньо для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів за спеціальністю архітектура та містобудування</p> <p>ЗК2. Здатність до організації власної науково-дослідницької діяльності, здатність до системного критичного мислення; науковий світогляд і творче мислення.</p> <p>ЗК3. Володіння критичною самооцінкою; визначення та задоволення моральних потреб особистості стосовно розвитку суспільства та стану науки; здатність спілкуватися, орієнтуючись на загальнолюдські та професійні норми моралі; демонстрація детального розуміння значної кількості моральних практик щодо удосконалення професійних відносин.</p> <p>ЗК4. Вміти аналізувати стан та перспективи науково-технічної проблеми, формулювати мету і завдання дослідження на основі пошуку, вибору і вивчення літературних і патентних джерел; здійснювати розробку програми досліджень та методів її реалізації, виходячи із поставлених завдань проводити теоретичні і експериментальні дослідження; удосконалення навичок, які відповідають за здатність усно та письмово презентувати результатів власного наукового дослідження українською мовою.</p> <p>ЗК5. Володіння сучасними інформаційними технологіями і програмними засобами.</p> <p>ЗК6. Володіння сучасними принципами сталого розвитку архітектурного середовища і містобудівних систем, та їх використання при впровадженні інноваційних рішень..</p> <p>ЗК7. Здатність до системного мислення; науковий світогляд творчого мислення; знання основ методології і організації науково-дослідної (викладацької) роботи, підходів до планомірної та ефективної дослідницької діяльності (індивідуальної і командної) здатність користуватися інформативно-комунікативними технологіями.</p> <p>ЗК8. Здатність формулювати власну теоретичну точку зору і концепцію; формулювати цілі та задачі щодо своєї теми дослідження; визначати та формулювати своє уявлення про об'єкт та предмет дослідження; самостійно визначати теоретичні підходи, методи та прийоми, які він застосовує у теоретичній роботі; зіставляти отримані результати з іноземним досвідом і результатами аналогічних досліджень та критично їх оцінювати.</p> <p>ЗК9. Здатність усвідомлювати сучасні наукові проблеми в галузі архітектури та містобудування і співставляти їх з наявними теоретичними напрямками та науковими підходами, визначати найбільш актуальні для вирішення, генерувати ідеї,</p>

	<p>які відкривають шлях до їх вирішення; здатність бути компетентним у розвитку новітніх теоретичних концепцій та тенденцій розвитку дослідницької діяльності</p> <p>ЗК10. Здатність сприймати, накопичувати, аналізувати і використовувати фундаментальні і прикладні знання в галузі соціальних, інженерних та природничих наук, в тому числі із застосуванням сучасних інформаційних технологій.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК1. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, організовувати, планувати, реалізовувати та презентувати наукове дослідження фундаментального теоретичного та/або прикладного спрямування з проблем архітектури та містобудування.</p> <p>СК2. Здатність усвідомлювати сучасні наукові проблеми в галузі архітектури та містобудування і співставляти їх з наявними теоретичними напрямками та науковими підходами, визначати найбільш актуальні для вирішення, генерувати ідеї, які відкривають шлях до їх вирішення; здатність бути компетентним у розвитку новітніх теоретичних концепцій та тенденцій розвитку дослідницької діяльності.</p> <p>СК3. Розуміння взаємовідношення між сучасним архітектурним та містобудівним дискурсом та історичною культурною спадщиною, здатність поважно і дбайливо відноситися до історичної спадщини, культурним традиціям формотворення.</p> <p>СК4. Здатність організовувати і проводити науково-дослідну та експериментально-дослідницьку діяльність в архітектурно-містобудівній ситуації в режимі реального часу, для чого за потреби залучати методи та спеціалістів із суміжних дисциплін.</p> <p>СК5. Спроможність до пошуку, оброблення, аналізу та узагальнення значного обсягу фактологічного матеріалу натурних обстежень, проектної документації, картографічного матеріалу, фотофіксації та текстової наукової інформації з різних джерел.</p> <p>СК6. Здатність розуміти, аналізувати та моделювати взаємозв'язок між архітектурним середовищем та планувальною системою міст з соціальними потребами, уявленнями та способом життя мешканців, регіональним культурним контекстом.</p> <p>СК7. Спроможність генерувати архітектурні та містобудівні проектні рішення у відповідності до поставлених вимог, здатність до творчого формотворення та критичного аналізу проектних рішень та містобудівних ситуацій у часовій перспективі.</p> <p>СК8. Володіти здібністю аналізувати соціально-значущі проблеми й процеси формоутворення в архітектурі, розуміти роль творчої особистості в розвитку повноцінного середовища життєдіяльності та культури суспільства.</p> <p>СК9. Здатність до розвитку професійної культури мислення про художні якості архітектурної форми, здібність до сприйняття, критичного аналізу та інтерпретації на наукових засадах інформації про художні та соціокультурні якості архітектурної форми.</p>

	<p>СК10. Виконання оригінальних наукових досліджень з питань архітектури та містобудування на високому фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, з акцентом на актуальних загальнодержавних проблемах розвитку архітектурного середовища міст з використанням новітніх методів науково пошуку.</p> <p>СК11. Здатність вести фахову наукову дискусію, виступати публічно та доводити наукову думку до громадськості, бути фасілітатором при публічних обговореннях проблем архітектури та містобудування, проводити освітні заходи як для фахових спеціалістів, так і науково-популярні</p>
7. Програмні результати навчання (ПРН)	
Знання (ЗН)	<p>ПРН 1. Здатність продемонструвати достатні знання іноземної мови, необхідні для усного ведення фахового наукового діалогу, грамотного письма та повного розуміння наукових текстів згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти;</p> <p>ПРН 2. Володіння поняттєво-категоріальним апаратом науки; знати характеристики та особливості методів дослідження; сутність та комплекс вимог до наукового дослідження, його класифікацію, види, форми, науковий та науково-прикладний результат; форми узагальнення наукових результатів; поняття про методіку наукового дослідження, його зміст і принципи реалізації; структуру, логіку і систему вимог до дисертаційної роботи.;</p> <p>ПРН 3. Володіння фундаментальними засадами історичного становлення теорії архітектури та містобудування, а також знання тенденцій в їх розвитку та особливостей практичної імплементації теорій з огляду на конкретні регіональні умови.</p> <p>ПРН 4. Володіння знанням щодо сучасного наукового здобутку у сфері архітектури та містобудування, а саме: знати проблеми, що наразі актуальні в галузі як у масштабі вітчизняної так і загальносвітової науки, а також існуючі методологічні концепції, стратегії та інноваційні технології спрямовані на їх вирішення.</p>
Уміння (УН)	<p>ПРН 5. Вміння усно та письмово представляти результати наукових досліджень іноземною мовою, оформляти її згідно міжнародних стандартів, повністю розуміти та аналізувати іншомовні наукові тексти.</p> <p>ПРН 6. Вміння здійснювати аналіз теоретичних та експериментальних даних; формулювати висновки та узагальнення; методично грамотно та етично працювати з текстами наукових джерел; складати модель творчої роботи, програму і план власного дослідження; доцільно використовувати категоріально-поняттєвий апарат; володіти прийомами роботи над науковим текстом (есе, тези, стаття, дисертаційна робота);</p> <p>ПРН 7. Застосовувати одержані знання в галузі архітектури та містобудування, інтегрувати знання з різних міжпредметних сфер для виявлення актуальних дослідницьких проблем в галузі, їх критичного осмислення, постановки завдань дослідження, залучення певної дослідницької методології та інструментарію задля їх розв'язання.</p>

	<p>ПРН 8. Здатність виконувати науково-практичну роботу в умовах натурних досліджень на реальних об'єктах архітектури та містобудування; обробляти, оцінювати та використовувати отримані дані в подальшому дослідженні.</p> <p>ПРН 9. Вміння виявляти, аналізувати та працювати з проблемами архітектури та містобудування в регіональному соціокультурному контексті, здатність моделювати взаємозв'язок між архітектурним середовищем та регіональними культурними традиціями та способом життя мешканців, пропонувати рішення що ґрунтуються на збереженні локальної соціокультурної ідентичності.</p>
Комунікація (КОМ)	<p>ПРН 10. Впевнене користування усним монологічним і діалогічним мовленням в рамках професійної і наукової тематики; зрозуміло і недвозначно наводити свої думки, знання та пропозиції з певної проблеми, наводячи відповідні аргументи на належному фаховому рівні (як для фахівців, так і для студентів).</p> <p>ПРН 11. Використання сучасних інформаційно-комунікаційних інструментів, технологій та програмних продуктів для забезпечення ефективних наукових та професійних комунікацій.</p> <p>ПРН 12. Володіння навичками оприлюднення своїх наукових досліджень як на паперових носіях, так і на електронних ресурсах, культурної та ефективної взаємодії з рецензентами, видавництвами, науковими інституціями, науковими інтернет-ресурсами та платформами, громадськістю.</p>
Автономія і відповідальність (АіВ)	<p>ПРН 13. Здатність самостійно планувати та проводити власне навчання, наукові дослідження, формулювати авторські концепції, висновки та рекомендації, нести особисту відповідальність за одержані результати.</p> <p>ПРН 14. Спроможність захищати результати свого дослідження у встановленій формі; застосовувати інформацію про кредитну мобільність, гранти, конкурси;</p> <p>ПРН 15. Дотримання етико-деонтологічних засад (формування навичок колегіальності, моральних засад у здійсненні педагогічної та наукової роботи, відповідального лідерства), системи загальнолюдських цінностей, етологічних норм наукового дослідження.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кількісні та якісні показники рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес за освітньо-науковою програмою, повністю відповідають Ліцензійним умовам.
Матеріально-технічне забезпечення	Кількісні показники матеріально-технічного забезпечення повністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти.

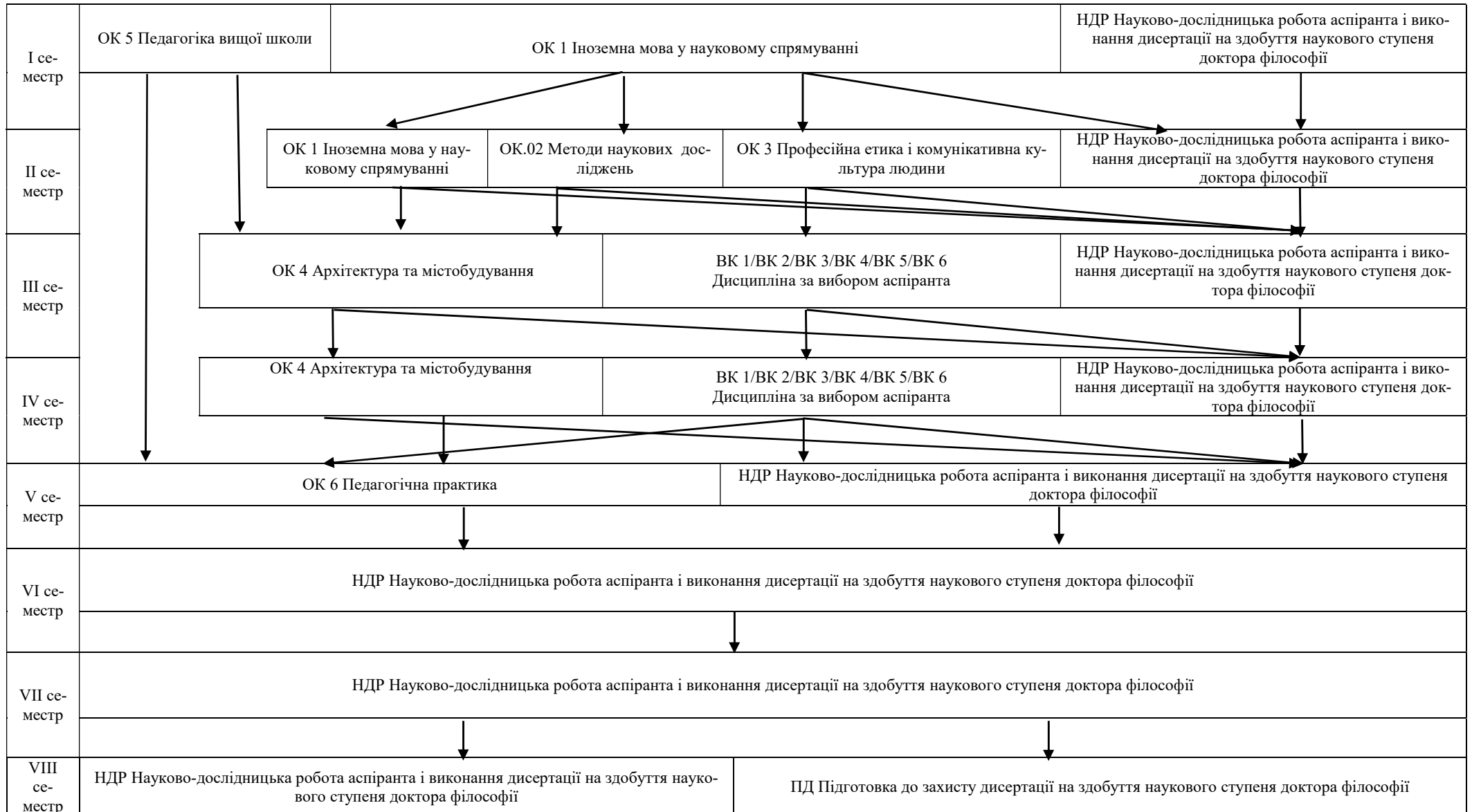
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Обсяг, склад та якість інформаційного та навчально-методичного забезпечення повністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Положенням університету передбачена можливість національної кредитної мобільності. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших закладах освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Положенням університету передбачена можливість міжнародної кредитної мобільності.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Положенням університету передбачені умови вступу та навчання іноземних здобувачів.

2. Перелік компонент ОНП та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонентів освітньо-наукової програми

Код компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1.1-1.3	Іноземна мова у науковому спрямуванні (англ., нім., укр.)	9	екзамен
ОК 2	Методи наукових досліджень	7	екзамен
ОК 3	Професійна етика та комунікативна культура людини	4	диф. залік
	Всього	20	
Цикл професійної підготовки			
ОК 4	Архітектура та містобудування	13	екзамен
ОК 5	Педагогіка вищої школи	3	диф. залік
ОК 6	Педагогічна практика	3	диф. залік
	Всього	19	
	Загальний обсяг обов'язкових компонент	39	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВК 1	Методологічні основи оптимізації предметно-просторового середовища	4	диф. залік
ВК 2	Інноваційні технології в архітектурному формоутворенні	4	диф. залік
ВК 3	Розвиток професійної сфери архітектури в Україні	4	диф. залік
ВК 4	Філософія мистецтва архітектури	4	диф. залік
ВК 5	Основи містобудівного аналізу	4	диф. залік
ВК 6	Сучасні концепції розвитку містобудування та урбаністики	4	диф. залік
	Загальний обсяг вибірових компонент	16	
	Загальний обсяг освітньої складової ОНП	55	
НДР	Науково-дослідницька робота аспіранта і виконання дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії	170	
ПД	Підготовка до захисту дисертації	15	
	Загальний обсяг наукової складової ОНП	185	
	Загальний обсяг підготовки аспіранта	240	

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувача включає в себе комплекс послідовних експертних дій щодо оцінки наукового рівня дисертації та наукових публікацій здобувача, встановлення рівня набуття здобувачем теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей з метою державного визнання рівня наукової кваліфікації здобувача шляхом присудження йому наукового ступеня.

Здобувач повинен підготувати дисертацію, опублікувати основні наукові результати у наукових публікаціях, набути теоретичні знання, уміння, навички та відповідні компетентності.

Дисертація подається у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, виконується здобувачем особисто, повинна містити наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні та/або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчити про особистий внесок здобувача в науку та характеризуватися єдністю змісту.

Обсяг дисертації повинен складати 5,5-8 друкарських аркушів, без урахування додатків, списку використаних джерел, таблиць і ілюстрацій, які повністю займають площу сторінки.

Вимоги до кількісних і якісних показників публікацій аспірантів встановлюється чинним законодавством.

Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти в результаті успішного виконання здобувачем відповідної освітньо-наукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

4 Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ОК01	ОК02	ОК03	ОК04	ОК05	ОК.06	ВК01	ВК02	ВК03	ВК04	ВК05	ВК06
ІК 1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 1	•					•						
ЗК 2		•				•						
ЗК 3		•		•	•	•						
ЗК4	•		•									
ЗК5	•		•	•	•	•						
ЗК6				•		•	•	•	•	•	•	•
ЗК7		•	•		•	•			•	•		
ЗК8		•		•		•	•	•	•	•	•	•
ЗК9		•	•			•				•	•	
ЗК10			•		•	•				•		•
СК1				•		•	•		•			
СК2				•				•		•		
СК3				•			•				•	
СК4				•		•		•				•
СК5				•			•				•	
СК6				•					•			•
СК7				•		•		•		•		
СК8				•					•		•	
СК9				•					•			•
СК10				•		•					•	
СК11				•	•	•			•			

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньо-наукової програми

	ОК01	ОК02	ОК03	ОК04	ОК05	ОК06	ВК01	ВК02	ВК03	ВК04	ВК05	ВК06
ПРН1	•											
ПРН2		•										
ПРН3				•			•	•	•	•	•	•
ПРН4				•			•	•	•	•	•	•
ПРН5	•					•						
ПРН6		•	•	•								
ПРН7		•		•		•	•		•		•	
ПРН8				•				•		•		•
ПРН9				•			•		•		•	
ПРН10	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРН11			•		•	•						
ПРН12			•		•	•						
ПРН13		•		•			•	•	•	•	•	•
ПРН14				•								
ПРН15			•	•	•	•						

6. Матриця відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання (ПРН)

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15
ІК 1	+				+	+				+	+	+			+
ЗК 1	+				+					+					
ЗК 2		+	+				+	+	+						
ЗК 3		+	+				+	+	+						
ЗК4	+				+	+				+	+	+			+
ЗК5	+		+		+					+					
ЗК6			+			+		+			+		+		
ЗК7		+	+			+	+	+	+		+	+			+
ЗК8		+	+				+	+	+						
ЗК9		+	+			+	+	+	+		+	+			+
ЗК10						+					+	+			+
СК1			+	+		+	+		+	+	+				
СК2			+	+		+	+	+					+		
СК3			+	+		+	+		+					+	
СК4			+	+		+	+	+		+		+	+		
СК5			+	+	+	+	+	+			+	+			+
СК6			+	+		+	+		+	+				+	
СК7			+	+		+	+	+					+		
СК8			+	+		+	+		+			+		+	+
СК9			+	+		+	+		+		+		+		
СК10			+	+	+	+	+		+					+	+
СК11			+	+		+	+			+	+	+		+	+

7. Матриця відповідності визначених стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікації	Автономія та відповідальність
ІК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в області архітектури та містобудування, що передбачає ретельний аналіз та узагальнення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	+	+	+	+
ЗК1. Володіння іноземною мовою на рівні, якого достатньо для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів за спеціальністю архітектура та містобудування	+	+	+	

ЗК2. Здатність до організації власної науково-дослідницької діяльності, здатність до системного критичного мислення; науковий світогляд і творче мислення.	+	+		
ЗК3. Володіння критичною самооцінкою; визначення та задоволення моральних потреб особистості стосовно розвитку суспільства та стану науки; здатність спілкуватися, орієнтуєчись на загальнолюдські та професійні норми моралі; демонстрація детального розуміння значної кількості моральних практик щодо удосконалення професійних відносин.	+	+		
ЗК4. Вміти аналізувати стан та перспективи науково-технічної проблеми, формулювати мету і завдання дослідження на основі пошуку, вибору і вивчення літературних і патентних джерел; здійснювати розробку програми досліджень та методів її реалізації, виходячи із поставлених завдань проводити теоретичні і експериментальні дослідження; удосконалення навичок, які відповідають за здатність усно та письмово презентувати результатів власного наукового дослідження українською мовою.	+	+	+	+
ЗК5. Володіння сучасними інформаційними технологіями і програмними засобами.	+	+	+	
ЗК6. Володіння сучасними принципами сталого розвитку архітектурного середовища і містобудівних систем, та їх використання при впровадженні інноваційних рішень.	+	+	+	+
ЗК7. Здатність до системного мислення; науковий світогляд творчого мислення; знання основ методології і організації науково-дослідної (викладацької) роботи, підходів до планомірної та ефективної дослідницької діяльності (індивідуальної і командної) здатність користуватися інформативно-комунікативними технологіями.	+	+	+	+
ЗК8. Здатність формулювати власну теоретичну точку зору і концепцію; формулювати цілі та задачі щодо своєї теми дослідження; визначати та формулювати своє уявлення про об'єкт та предмет дослідження; самостійно визначати теоретичні підходи, методи та прийоми, які він застосовує у теоретичній роботі; зіставляти отримані результати з іноземним досвідом і результатами аналогічних досліджень та критично їх оцінювати.	+	+		
ЗК9. Здатність усвідомлювати сучасні наукові проблеми в галузі архітектури та містобудування і співставляти їх з наявними теоретичними напрямами та науковими підходами, визначати найбільш актуальні для вирішення, генерувати ідеї, які відкривають шлях до їх вирішення; здатність бути компетентним у розвитку новітніх теоретичних концепцій та тенденцій розвитку дослідницької діяльності	+	+	+	+
ЗК10. Здатність сприймати, накопичувати, аналізувати і використовувати фундаментальні і прикладні знання в галузі соціальних, інженерних та природничих наук, в тому числі із застосуванням сучасних інформаційних технологій.	+	+	+	+
СК1. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, організувати, планувати, реалізувати та презентувати наукове дослідження фундаментального теоретичного та/або прикладного спрямування з проблем архітектури та містобудування.	+	+	+	
СК2. Здатність усвідомлювати сучасні наукові проблеми в галузі архітектури та містобудування і співставляти їх з наявними теоретичними напрямами та науковими підходами, визначати найбільш актуальні для вирішення, генерувати ідеї, які відкривають шлях до їх вирішення; здатність бути компетентним у розвитку новітніх теоретичних концепцій та тенденцій розвитку дослідницької діяльності.	+	+		+

СК3. Розуміння взаємовідношення між сучасним архітектурним та містобудівним дискурсом та історичною культурною спадщиною, здатність поважно і дбайливо відноситися до історичної спадщини, культурним традиціям формотворення.	+	+		+
СК4. Здатність організувати і проводити науково-дослідну та експериментально-дослідницьку діяльність в архітектурно-містобудівній ситуації в режимі реального часу, для чого за потреби залучати методи та спеціалістів із суміжних дисциплін.	+	+	+	+
СК5. Спроможність до пошуку, оброблення, аналізу та узагальнення значного обсягу фактологічного матеріалу натурних обстежень, проектної документації, картографічного матеріалу, фотофіксації та текстової наукової інформації з різних джерел.	+	+	+	+
СК6. Здатність розуміти, аналізувати та моделювати взаємозв'язок між архітектурним середовищем та планувальною системою міст з соціальними потребами, уявленнями та способом життя мешканців, регіональним культурним контекстом.	+	+	+	+
СК7. Спроможність генерувати архітектурні та містобудівні проектні рішення у відповідності до поставлених вимог, здатність до творчого формотворення та критичного аналізу проектних рішень та містобудівних ситуацій у часовій перспективі.	+	+	+	+
СК8. Володіти здібністю аналізувати соціально-значущі проблеми й процеси формоутворення в архітектурі, розуміти роль творчої особистості в розвитку повноцінного середовища життєдіяльності та культури суспільства.	+	+	+	+
СК9. Здатність до розвитку професійної культури мислення про художні якості архітектурної форми, здібність до сприйняття, критичного аналізу та інтерпретації на наукових засадах інформації про художні та соціокультурні якості архітектурної форми.	+	+	+	+
СК10. Виконання оригінальних наукових досліджень з питань архітектури та містобудування на високому фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, з акцентом на актуальних загальнодержавних проблемах розвитку архітектурного середовища міст з використанням новітніх методів науково пошуку.	+	+		+
СК11. Здатність вести фахову наукову дискусію, виступати публічно та доводити наукову думку до громадськості, бути фасілітатором при публічних обговореннях проблем архітектури та містобудування, проводити освітні заходи як для фахових спеціалістів, так і науково-популярні	+	+	+	+

8. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ХНУБА

Визначена «Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) у Харківському національному університеті будівництва та архітектури», протокол №9 від 27.04.2018 р.

8.1 Загальні положення

Система внутрішнього забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів: – розроблення і затвердження освітніх програм відповідно до стандартів вищої освіти, певного рівня Національної рамки кваліфікацій вищої

освіти, а отже й Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти; – постійний моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм, їх модернізація та аналіз на відповідність вимогам студентів та ринку праці; – впровадження студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання; – підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти; посилення кадрового потенціалу університету; – забезпечення необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти за кожною освітньою програмою; – організація інформаційного менеджменту, у тому числі збір, аналіз і використання відповідної інформації для ефективного управління освітнім процесом; – запровадження системи опитування як інструменту для зворотного зв'язку із внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами; – забезпечення публічності інформації про діяльність університету; – здійснення самооцінки якості освіти й освітньої діяльності як основи для зовнішнього забезпечення якості; – створення ефективної системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності, запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників університету та здобувачів вищої освіти.

8.2 Планування освітньої діяльності: розробка, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм

Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті будівництва та архітектури та Положенням про освітні програми Харківського національного університету будівництва та архітектури.

Освітньо-наукова програма для певної спеціальності розробляється робочою групою відповідного факультету, до складу якої входять керівник підрозділу, провідні фахівці з цієї спеціальності, представники роботодавців та студентського самоврядування. Освітня програма затверджується рішенням Вченої ради університету і вводиться в дію наказом ректора.

На підставі освітньо-наукової) програми факультет розробляє навчальний план для відповідної спеціальності. Навчальний план є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. Навчальний план затверджується рішенням Вченої ради і вводиться в дію наказом по університету. Підпис ректора (першого проректора) скріплюється печаткою.

Робочі навчальні плани складаються на основі навчальних планів на поточний навчальний рік і кожний курс відповідної спеціальності окремо для денної та заочної форм навчання.

Навчальні та робочі навчальні плани розробляються робочими групами випускових кафедр із залученням представників забезпечуючих кафедр. Персональний склад груп визначається деканом факультету. Робочі групи працюють під безпосереднім керівництвом завідувачів відповідних випускових кафедр, а координацію їхньої діяльності і контроль за виконанням вимог щодо навчальних планів здійснює декан факультету.

Перед розглядом вченими радами факультетів проекти освітніх програм демонструються на сайті Університету та обговорюються головними стейкхолдерами.

Навчальні програми дисциплін розробляються кафедрами згідно з вимогами відповідних освітніх програм підготовки фахівців. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків навчальні програми розглядаються методичною комісією того факультету, для спеціальностей якого розроблено відповідну навчальну програму. Після ухвалення навчальної програми методичною комісією факультету вона затверджується рішенням Науково-методичної ради університету.

Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу.

Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

Відповідальні за впровадження та виконання: випускові кафедри, методичні комісії та вчені ради факультетів, навчально-методичний відділ, перший проректор з науково-педагогічної роботи, Вчена рада університету.

Показники: рівень оновлюваності освітніх програм, рівень участі роботодавців у розробці та внесенні змін, рівень задоволеності студентів (випускників), індекс працевлаштування випускників, міжнародна сертифікація освітніх програм, участь у міжнародних програмах підготовки, рейтинг за оцінками роботодавців.

8.3 Система оцінювання здобувачів вищої освіти

Контроль та оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти, результатів навчання здійснюється відповідно до Положень:

– про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті будівництва та архітектури відповідно до Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи;

– про порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії у Харківському національному університеті будівництва та архітектури;

– про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти в Харківському національному університеті будівництва та архітектури;

– про проведення практики студентів Харківського національного університету будівництва та архітектури;

– про академічну мобільність здобувачів вищої освіти у Харківському національному університеті будівництва та архітектури;

– про формування циклу вибіркового навчальних дисциплін спеціальності в Харківському національному університеті будівництва та архітектури.

Система оцінювання досягнення студентами результатів навчання включає поточний, підсумковий (семестровий) контроль та атестацію здобувачів вищої освіти.

8.4 Підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти

Якість контингенту майбутніх аспірантів забезпечується за рахунок заохочення студентів:

- до участі в наукових дослідженнях у Раді молодих учених університету, на кафедрах, факультетах, зокрема у виконанні науково-дослідних робіт;
- до організації та участі в міжнародних, всеукраїнських, регіональних, університетських наукових конференціях;
- до участі в міжнародних, українських, регіональних, університетських конкурсах студентських наукових робіт, турнірах, олімпіадах;
- до публікації статей за результатами їхньої науково-дослідної роботи;
- до вимогливого ставлення до рекомендації випускників до навчання в аспірантурі.

8.5 Посилення практичної підготовки

Організація практичної підготовки студентів здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті будівництва та архітектури та Положення про проведення практик студентів Харківського національного університету будівництва та архітектури.

Мета практики – набуття студентами професійних компетентностей для подальшого їх використання у реальних виробничих умовах. Зміст і послідовність проходження практики визначається програмою практики, яка розробляється відповідною кафедрою (кафедрами) за участю головних стейкхолдерів.

8.6 Забезпечення якості кадрового складу науково-педагогічних та педагогічних працівників

Процедура конкурсного відбору та призначення на посаду науково-педагогічних працівників регулюється Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників та порядком проведення конкурсного відбору науково-педагогічних працівників Харківського національного університету будівництва та архітектури, введеного в дію наказом ректора від 05.03.2015р. №49.

Заяви про участь у конкурсі мають право подавати особи, які за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Законом України «Про вищу освіту», Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Статутом Харківського національного університету будівництва та архітектури, вимогам інших нормативно-правових актів. На посади науково-педагогічних працівників обираються, як правило, особи, які мають наукові ступені та вчені звання.

Педагогічні працівники мають відповідати вимогам щодо освіти та кваліфікації і проходити обов'язкову атестацію. Атестація педагогічних працівників проводиться відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників у Харківському національному університеті будівництва та архітектури. Атестація педагогічних працівників спрямована на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної діяльності, за якою визначаються відповідність педагогічного працівника займаній посаді, рівень його кваліфікації.

Метою атестації є стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності освітнього процесу.

8.7 Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників регламентується Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», наказом Міністерства освіти і науки України від 24.01.2013 року № 48 «Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів», Статутом університету та Положенням про стажування та підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Харківського національного університету будівництва та архітектури. Метою підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей.

Працівники університету підвищують кваліфікацію в Україні та за кордоном. Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати.

Підвищення кваліфікації та стажування враховується при обранні на посади науково-педагогічних працівників та при атестації педагогічних працівників. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників здійснюється за такими видами: – довгострокове підвищення кваліфікації (курси, школи, стажування тощо); – короткострокове підвищення кваліфікації (семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, вебінари, «круглі столи» тощо).

8.8 Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

Ресурсами для організації освітнього процесу в університеті є:

- робочий навчальний план;
- робочі програми навчальних дисциплін та практик.

Відповідно до діючих ліцензійних умов:

- належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін;
- сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка;
- власна веб-сторінка;
- інтернет-зв'язок;
- бібліотека із сучасною навчальною літературою, науковими, довідниковими

та фаховими періодичними виданнями;

- технічні засоби навчання;
- наявність практичних баз для проведення всіх видів практики;
- належне кадрове забезпечення викладання навчальних дисциплін.

8.9 Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

Електронна система збору і аналізу інформації (ЄДЕБО). Система електронного документообігу. Електронна скринька.

8.10 Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

Наявність офіційного сайту університету. На офіційному сайті університету оприлюднюються: статут, власні положення, правила прийому, ступені вищої освіти, за якими проводиться підготовка фахівців, дані про освітні програми тощо.

8.11 Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти

Процедури та заходи:

- формування колективу університету, який не сприймає і не допускає академічну нечесність;
- створення умов нетерпимості до випадків академічного плагіату;
- впровадження програмного середовища «Антиплагіат»;
- для протидії академічному плагіату використовується онлайн-сервіс Unichesk компанії ТОВ «Антиплагіат»;
- виявлення та притягнення до відповідальності винних у академічному плагіаті.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам: і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

9. Прикінцеві положення

Освітньо-наукова програма оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету до початку прийому абітурієнтів в університет відповідно діючим «Правил прийому».

Відповідальність за впровадження освітньої програми та забезпечення якості вищої освіти несе гарант освітньої програми за спеціальністю.

10. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-наукова програма

Офіційні документи:

1. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf

2. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cee970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
3. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
4. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>; <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standardclassification-education-isced>.
5. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
6. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
7. Закон «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
8. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
9. НПК, 2019 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>. 10. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
11. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 – <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>

Корисні посилання:

1. Проект ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей) – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
2. Національний глосарій: вища освіта, 2014 – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>
3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysnimaterialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodozaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?start=80>
4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>

Гарант освітньої програми
д-р архітектури, професор

Блінова М.Ю.